

Triod postní

**Hlavní večerní bohoslužby
a liturgie v době velkopostní**

Díl II.

Od 2. týdne velkopostního k pátku před Lazarovou sobotou

Textová část

Obsahuje proměnné hymny (především stichiry, tropary, kondaky a prokimerány) pro večerní bohoslužby a liturgie nedělní a v řadě případů i sobotní v době svaté čtyřicátnice; dále pro velkopostní středy a pátky proměnné části liturgií předem posvěcených Darů.

Tato brožura obsahuje výběr z triodu postního – tj. proměnné části některých bohoslužeb v době velkopostní. Převážně se jedná se o hymny k večerním bohoslužbám – hlavně v sobotu večer, někdy i v pátek večer, a pak pro středu a pátek k liturgii předem posvěcených Darů. Připojeny jsou i některé velkopostní změny pro nedělní (a případně i sobotní) liturgie v celém tomto období (např. kondaky, prokimeny atd.).

Pro večerní bohoslužbu v sobotu večer je potřeba kromě postupu služby z časoslovu ještě výběr z osmihlasníku – oktoichu (obojí je součástí brožury „Večerní bohoslužba (s oktoichem pro službu v sobotu večer a v neděli večer)“, zde se najdou stichiry nedělní i Anatoliový apod. Pro zpěv dogmatiku, nedělního troparu a závěrečného bohorodičnu je pak ještě potřeba zpěvník „Zpěv hymnů na velké večerní bohoslužbě. Neměnné hymny z postupu večerní a tři zpívané hymny z vládnoucího hlasu (z časoslovu a oktoichu)“.

Pro velkopostní večerní slouženou v neděli večer (od syropustní neděle) je určena zvláštní brožura: „Velkopostní večerní se stichirami z triodu postního“, v níž je postup i všechny potřebné stichiry z triodu.

Stichiry pro ostatní bohoslužby:

Kající stichiry podle hlasů (na každý hlas čtyři stichiry; lze je nouzově použít místo stichir z mineje) jsou přiloženy k postupu večerní pro nedělní večery ve Velkém půstu (brožura „Velkopostní večení...“). Zde jsou také přiloženy stichiry mučedníkům (tzv. *mučedničny*) na osm hlasů, a jejich součástí jsou i stichiry zádušní.

Nedostává-li se dostatečného počtu stichir při službě liturgie předem posvěcených Darů (např. nemáme-li k dispozici stichiry svatému z mineje ani místo nich kající stichiry), je možno scházející stichiry nahradit čtením některých předchozích dvakrát, a tak dosáhnout potřebného počtu deseti stichir.

Podle gorazdovské tradice je k druhému prokimenu na liturgii předem posvěcených darů přidán ještě jeden verš navíc (prokimeny se totiž zpívají poměrně rychle a kněz po ukončení první paremije připravuje kadidlo a svíci pro požehnání).

K obřadu vynášení svatého kříže v 3. neděli velkopostní je vydána zvláštní knížka s popisem obřadu a posvátnými hymny: Uctívání svatého kříže.

Všechny výše uvedené brožury jsou ke stažení v PDF na: pravoslavi.cz/download

Překladatelská poznámka:

Překlad byl pořízen z církevně-slovanského textu s přihlédnutím k řeckému znění. Žalmy jsou překládány zásadně dle Septuaginty (tj. kanonického znění žalmů, jež bylo autorizováno prvokřesťanskou církví).

Souběžně vychází i příloha s notací hymnů, které se mají zpívat, tzv. „**notář**“. Použita notace dle nápěvů Gorazdova sborníku.

Značka noty u textu stichiry, troparu či jiného hymnu znamená, že se tento text má v každém případě zpívat (a v notáři jsou k tému hymnům noty).

Ke svatému přijímání:

Z úst dětí a kojenců připravil sis chválu. Alleluja (*třikrát*).

Po liturgii můžeme jíst pokrm s olejem a kaviárem.

Pokračování hymnů je v knížce: Triod postní III. („Květná neděle a strastný týden“).

Noty pro liturgii Lazarovy soboty jsou v notáři k Triodu postnímu III.

PDF na: pravoslavi.cz/download
Jihlava — 4/2014 – 2/2016
Verze 0,72

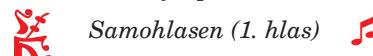

Středa 2. týdne večer

Na liturgii předem posvěcených Darů

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

Samohlasen dvakrát, mučedničen a 3 podobny. Nakonec 4 stichiry svatému z mineje (první dvakrát)

Samohlasen (1. hlas)

uchovní dodržujme půst, bratři, jazykem nepravice žádný klam, abychom nepohoršili bratra a nestali se mu tím kamenem úrazu. Pokáním osvěcujme duše své a slzy ať jsou jako olej pro lampy našich duší. Zvolejme ke Kristu, aby nám odpustil hříšné pády naše jako lidumil. (Dvakrát)

Mučedničen

Vychvalovaní mučedníci, zemi se nepodařilo vás skrýt, neboť vás přijalo nebe! Brána ráje se vám otevřela, abyste vstoupili dovnitř a požívali rozkoše stromu života. Proste Krista, aby obdařil duše naše pokojem a milostí velikou.

Další stichiry, od Josefa. 3. hlas

Krásný postní zápas kéž bychom odvedli! Pročež na přímluvy svatých apoštolů, Pane, v probíhající postní době učin nás hodnými lítostivých myšlenek, abychom všichni spaseni byli a tebe oslavovali.

Podoben

Veliký a strašný bude příchod tvůj druhý, Pane, až budeš soudit spravedlivě. Tehdy neodsuzuj mne, hodného odsouzení, ale jako Bůh slituj se nade mnou dle tobě příjemných přímluv apoštolů svých.

Další stichira od Theodora. 6. hlas

Apoštolé Kristovi, vy jste pochodně pro pozemšťany, přebohaté poklady nejvyšší moudrosti poznání Boha našeho! Přímluvami svými svatými vysvoboďte z pokušení nás pějící a udělte nám *sílu*, abychom bez umdlení vydrželi dobu pústu a v pokoji strávili *celý život* náš. Nechť zdárňě dostihneme dnů strastí Kristových a směle přineseme *oběť* zpěvu posvátných hymnů Bohu našemu.

Další 4 stichiry svatému z mineje (jsou-li jen tři, pak první dvakrát). Není-li minea, je možné místo minejných stichir použít kající stichiry dle panujícího hlasu – viz přílohu k velkopostní večerní; platí i pro další středy a pátky.

»Sláva...« »I nyní...«

Bohorodičen (případně zpívat stejný jako ve středu 1. týdne)

Vchod. Světlo tiché.

1. prokimen (6. hlas) (*žalm 31,11 a 1*):

Veselte se v Hospodinu I a radujte se, spravedliví!

Verš: Blažení jsou ti, jimž je odpuštěno provinění.

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 4,16–26

2. prokimen (1. hlas) (*žalm 32,22 a 1*):

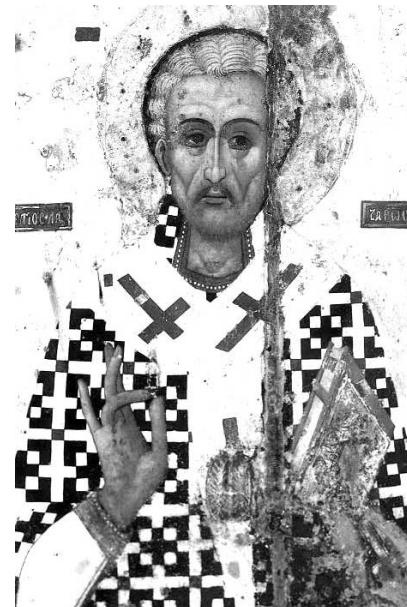
Budiž, Hospodine, milost tvá na nás, I neboť doufali jsme v tebe.

Verš: Radujte se, spravedliví, v Hospodinu.

(Verš: Zraky Hospodinovy hledí na ty, kdož se ho bojí a doufají v milost jeho.)

Lazarova sobota

Na liturgii sv. Jana Zlatoústého

Blahoslavenství

Po vchodu tropar svátku (1. hlas)

Abys ještě před svým utrpením dal jistotu všeobecného vzkříšení, I z mrtvých pozdvihl jsi Lazara, Kriste Bože; §

proto i my jako *ony* děti, nesouce znamení vítězství, I k tobě, Vítězi nad smrtí, voláme: §

„Hosana na výsostech, I požehnaný, jenž se běže ve jménu Páně. §

»Sláva...« »I nyní...«

a kondak (2. hlas — stichirový)

Radost všech, Kristus, I Pravda, Světlo, Život §

a Vzkříšení světa, I na zemi žijícím se zjevil ve své dobroti § a maje podobu vzkříšení, I uděluje všem Boží odpuštění. §

Místo trojsvaté písni se zpívá: Kteříkoli v Krista pokrtěni jste... §

Prokimen (3. hlas):

Hospodin je světlo mé i spása, I koho bych se bál?

Verš: Hospodin je ochránce života mého, koho bych se děsil?

Apoštol: Žid 12,28—13,8

Alleluja (5. hlas):

1. verš: Hospodin kraluje, oděn jest velikolepostí.

2. verš: Neboť upevnil vesmír, kterýž se nepohně.

Evangelium: Jan 11,1—45

jak ho vychvalují, ale staršinové izraelští mu závidí. Požehnaný, jenž se běže ve jménu Páně, král Izraele!

Vchod. Světlo tiché.

1. prokimen (žalm 123.) (6. hlas):

Pomoc naše je ve jménu Hospodinově, **I** kterýž učinil nebe i zemi.

Verš: Kdyby Hospodin s námi nebyl, nechť dí nyní Izrael.

(*Verš:* Zaživa by nás zhltli, když vzplál hněv jejich proti nám.)

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 49,33—50,26

2. prokimen (žalm 124.) (4. hlas):

Kdož doufají v Hospodina, jsou jako hora Sion, **I** nepohnou se na věky.

Verš: Neboť neponechá Hospodin žezlo hříšníků nad údělem spravedlivých.

(*Verš:* Dobře čiň, Hospodine, lidem dobrým a těm, kteří jsou srdce upřímného!)

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přisl 31,8—32

A dále se pokračuje v liturgii předem posvěcených Darů jako obvykle.

Velké povečeří s trojpísní Ondřeje Krétského

Od tohoto dne se nezpívá při bohoslužbách žádný mučedničen a bohorodičen ani nic jiného z oktoichu, a to až do soboty před sv. Tomášem.

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přisl 5,15–6,3

A dále se pokračuje ve službě liturgie předem posvěcených Darů.

Pátek 2. týdne večer

Na liturgii předem posvěcených Darů

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

Samohlasen dvakrát, mučedničny z oktoichu dle panujícího hlasu. Nakonec 4 stichiry svatému z mineje (první možno dvakrát)

Samohlasen (4. hlas)

Nyní je příhodný čas, nyní je den spásy. Dle mnohé své milosti navštiv duši mou, sejmi ze mě těhu břemene nepravostí mých, jediný lidumile. (Dvakrát)

Následují mučedničny z hlasu. A po nich 4 stichiry svatému z mineje (první dvakrát; místo nich je možné použít kající stichiry dle panujícího hlasu – viz přílohu k velkopostní večerní; totéž platí i pro další středy a pátky).

»Sláva...«

(Svatému, pokud má.)

»I nyní...«

První bohorodičen panujícího hlasu (tj. dogmatik minulé neděle)

Vchod. Světlo tiché.

1. prokimen (4. hlas) (*žalm 39,12 a 2*):

Milost tvá a pravda tvá **I** nechť povždy opatrují mne.
Verš: Trpělivě očekával jsem Hospodina, a on mne vyslyšel.

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 5,32– 6,8

2. prokimen (6. hlas) (*žalm 40,5 a 2*):

Pravil jsem: Hospodine, smiluj se nade mnou, **I** uzdrav duši mou.
Verš: Neboť jsem zhřešil tobě.
(Verš: Blahoslavený, kdo má pochopení pro chudého a ubohého.)

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přísl 6,20– 7,1

A dále se pokračuje ve službě liturgie předem posvěcených Darů.

2. sobota velkopostní

Na zádušní liturgii

Blahoslavenství

Tropary:

Sobotní tropar všem svatým (2. hlas)

Apoštolé, proroci a mučedníci, **I** světitelé, ctihonď a spravedlivci, **¶** kteří jste dobrý boj bojovali **I** a víru zachovali! **¶** Pročež smělost máte nyní **I** před Spasitelem dobrotivým. **¶** Prosíme vás: Přimlouvejte se za nás u Něho, **I** aby spasil duše naše. **¶**

Tvým hlasem tak byla spoutána smrt a rukama uvolněna pohřební prostěradla. Tehdy radostí bylo naplněno množství učedníků a jednohlasmě ti všichni volali: „Požehnaný jsi, Spasiteli, smiluj se nad námi!“ (*Dvakrát*)

Pane, hlas tvůj je zkázou pro podsvětné království; vladařské slovo tvé pozdvihuje z hrobu i po čtyřech dnech od smrti, a dalo Lazarovi spasitelnou proměnu k novému životu. Cokoliv je pro tebe možné, Vládce všech a Králi – daruj tedy služebníkům svým očištění a milost velikou. (*Jedenkrát*)

Pane, chtěl jsi dát učedníkům svým jistotu svého Vzkříšení, přišel jsi tedy ke hrobu Lazarovu a zavolav na něho, podsvětí jsi vyplnil. Propustil jsi čtyřdenního nebožtíka, k tobě volajícího: „Požehnaný Pane, sláva tobě!“ (*Jedenkrát*)

Pojal jsi učedníky své, Pane, a přišel do Bethanie, abys pozdvíhl Lazara. Podle zákona lidské přirozenosti jsi nad ním slzy ronil, ale jako Bůh jsi toho, jenž čtyři dny mrtvý ležel, opět postavil, takže z hrobu vyšel. Proto voláme k tobě, Spasiteli: „Požehnaný Pane, sláva tobě!“ (*Jedenkrát*)

»Sláva...« (8. hlas)

Stanul jsi před hrobem Lazarovým, Spasiteli náš, a zavolav na mrtvého, vzkřísil jsi ho, jako by jen spal. Projevem své neporušitelnosti jsi jako rázným gestem vytrhl výhonek porušení hubící Lazara, a tak vyšel na tvé slovo ven z hrobu ten, kdo byl ještě ovázán pohřebními obinadly. Ty můžeš všechno, vše ti slouží, Lidumile, vše se ti podčiňuje, Spasiteli náš, sláva tobě!

»I nyní...« (Hlas týž)

Kuši prospívající Čtyřicátnici vykonavše, zapějme: „Buď pozdraveno, město Bethánie, odkud Lazar pocházel; buďte pozdraveny, Marto a Marie, sestry jeho! Neboť zjitra přichází Kristus, aby svým hlasem oživil zemřelého bratra vašeho.“ Když Jeho hlas zaslechl hořké a nenasytné podsvětí, strachem se zachvělo a těžce sténajíc, propustilo Lazara zavinutého v plátno pohřební. Zázraky Pána Ježíše udivily sbor židů, takže vítají ho s ratolestmi, vidět jsou děti,

Pátek 6. týdne večer

Týden před Květnou nedělí

Na liturgii předem posvěcených Darů

Na začátku jako obvykle.

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

Nejprve samohlasen dne dvakrát, mučedničen a 5 stichir spravedlivému Lazaru, činice z nich sedm.

 Samohlasná stichira dne (8. hlas)

Ykonavše duši prospěšnou Čtyřicátnici, prosíme spatřit svatý týden utrpení tvého, lidumile. Vždyť v něm se proslavila velikost tvá a nevýslovné tvé záměry s námi. Zpívejme jednomyslně: „Pane, sláva tobě!“ (Dvakrát)

Mučedničen

Mučedníci Páně, přimlouvejte se za nás u Boha našeho. Vyprosujte duším našim hojnou slitování a očištění od mnohých hříchů, *o to vás prosíme.*

Dále stichiry sv. Lazarovi (dílo zbožného krále Lva Moudrého) (6. hlas)

Lazarův hrob přál sis vidět, Pane, jenž rozhodl ses dobrovolně v hrobě spočinout. Tázel ses: „Kde jste ho položili?“ Když ses dozvěděl, co jsi již před tím věděl, zavolal jsi na toho, jehož jsi miloval: „Lazare, pojď ven!“ I uposlechl bezdechý Toho, který mu dech daroval, tebe Spasitele duší našich. (Dvakrát)

Pane, přišel jsi ke hrobu čtyři dny mrtvého Lazara a proliv tam slzy, čtyřdenního nebožtíka jsi pozdvihl ty, který jsi klasem života.

Triod postní. 2. sobota velkopostní

Sobotní tropar zádušní (2. hlas)

Rozpomeň se, Hospodine, **I** ve své dobrotivosti, **¶** na služebníky svoje, **I** a odpust' jim, cím se za života prohřešili. **¶** Neboť nikdo není bez hřachu, **I** jedině ty, jenž můžeš i zesnulým uděliti pokoj. **¶**

»Sláva...«

Kondak zádušní (8. hlas – vlastní melodie)

Se svatými upokoj, Kriste, duše služebníků svojich tam, kde není bolesti ani stenu ani vzdechu, ale život jest nekonečný.

»I nyní...« (8. hlas)

V tobě tvrz a útočiště máme **I** a líbeznou orodovnici u Boha, jehož jsi porodila, **¶** Bohorodice panenská, **I** záchrano věrných! **¶**

Prokimen dne (Ž 31,11 a 1) (8. hlas):

Veslete se v Hlavním dnu **I** a radujte se, spravedliví!
Verš: Blažení jsou ti, jimž je odpuštěno provinění.

2. prokimen – zádušní (6. hlas):

Duše jejich **I** v blaženosti spočinou.

Verš: K tobě, Hospodine, pozdvihl jsem duši svou; Bože můj, nechť nejsem zahanben navékly.

Apoštol řadový a pak zádušní: Žid 3,12–16; 1. Sol 4,13–17

Alleluja

1. verš: Zvolají spravedliví a Hospodin je vyslyší.

2. verš: Blahoslavení, jež vyvolil a přijal Pán.

Evangelium řadové a pak zádušní: Mar 1,35–44; Jan 5,24–30

Ke svatému příjímání (dne a zádušní):

Plesejte, spravedliví, Hlavnímu, náleží se lidem upřímným, aby jej chválili. (Ž 32,2)

Druhý: Blahoslavení, jež vyvolil a přijal Pán. Alleluja (třikrát).

2. neděle velkopostní

Svatého otce našeho Řehoře Palamy, archiepiskopa soluňského, divotvorce

Služba od patriarchy Filothea

V sobotu na velké večerní

Blažený muž (příp. celá 1. kathisma)

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

3 stichiry nedělní, 3 Anatoliový, a poté 4 následující z triodu

2. hlas

 Jakými pochvalnými písňemi budeme opěvovat hierarchu, polníci bohosloví, ústa, z nichž vyšlehl oheň blahodati, úctyhodnou nádobu Svatého Ducha, neotřesitelný sloup Církve, nádhernou ozdobu světa, řeku moudrosti, svícen světla, jasnou hvězdu osvěcující všechno stvoření? (Dvakrát)

Jakými kvety hymnů ověnčíme hierarchu, obránce zbožnosti, nepřítele bezbožnosti, horoucího ochránce víry, velikého vůdce a učitele, libozvučnou lyru Svatého Ducha, zlatem se blýskající jazyk, pramen, z něhož pro věrné vyvěrá řeka uzdravení, velikého a podivuhodného Řehoře?

Jakými ústy bychom my pozemšťané mohli dostatečně chválit hierarchu, učitele Církve, hlasatele Božského světla, zasvěceného v nebeská tajemství Trojice, nádhernou ozdobu mnišstva, skvoucího se skutky i duchovním zřením, chloubu Soluně, jenž je na nebesích spoluobčanem svatého a divuplného Dimitria myrotočivého?

»Sláva...« »I nyní...«

Bohorodičen (není-li minea, možno zpívat bohorodičen z minulé středy).

Vchod. Světlo tiché.

1. prokimen (*Ž 114,8 a 1*) (4. hlas):

Chodit budu před Hospodinem I v zemi živých.

Vers: Zamiloval jsem si Hospodina, protože vyslyšel hlas modlitby mé.

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 43,26–31; 45,1–16

2. prokimen (*Ž 115*) (4. hlas):

Hospodinu splním sliby své I před veškerým lidem jeho.

Vers: Věřil jsem, a proto jsem pravil: „Hluboko jsem klesl.“

(Verš: Ó Hospodine!, jsem služebník tvůj, jsem služebník tvůj a syn služebnice tvé; proto roztrhl jsi pouta má.)

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přísl 21,23– 22,4

A dále se pokračuje ve službě liturgie předem posvěcených Darů.

je chudý na hříchy. Vždyť *v pekle bych jako onen bývalý boháč v nehasnoucím plameni marně žádal, aby někdo prstem namočeným ve vodě svlažil rozbolavělý jazyk můj.* Usadě mne jako onoho Lazara do náruče Abrahamovy, neboť jsi lidumil. (Dvakrát)

Mučedničen

Pro neukojitelnou lásku duší svých, svatí mučedníci, nezrekli jste se Krista. Snášením rozličných krutých ran při mučení jste porazili pýchu tyranů. Víru neotřesitelnou a bezúhonnou jste zachovali, pročež na nebesa jste byli vzati. Tím jste obdrželi smělost před Kristem a vyprosujete světu dar pokoje a duším našim milost velikou.

Další stichiry Josefov (5. hlas)

Když jsi podél Jordánu tělesně krácel, Ježíši, zvolal jsi k těm, co byli s tebou: „Přítel Lazar zemřel a právě je pohřbíván. Raduji se proto, přátele moji, kvůli vám. Vím totiž vše, *co se stane*. Poznáte, že jsem nezměnitelně Bůh, ač vypadám jako viditelný člověk. Pojdme tedy oživiti jej a nechť smrt okusí svou porážku a zkázu naprostou. *Své vítězství už nyní zjevným učiním, skýtaje světu milost velikou.*“

Martu a Marii napodobujíce, věrní, vyšleme k Pánu Ježíši svaté skutky jako prosby, aby zavítal k nám vzkřísit mysl naši, mrtvou a nevnímající, ležící v hrobě lenosti, nepociťující žádnou bázeň Boží a neprojevující příznaky života. Úpějme: „Pohlédni na nás, Pane, a jako jsi přítele svého Lazara kdysi *z mrtvých pozdvihl* hrozivým povelem svým *odhánějícím smrt*, oživiž takto *nás* všechny, slitovný Bože, a uděl každému milost velikou.“

Další stichira od Theodora (6. hlas)

Dvě věci se dějí, zatímco je Lazar v hrobě. S dosud nepoznanou hrůzou hledí *zesnulý* na zemřelé z dávných věků, vidí nespočetné množství těch, kteří jsou drženi spoutaní v podsvětí. V tu samou chvíli při pohledu na hrob hořce naříkají příbuzní jeho. Kristus však přichází, aby vzkřísil přítele svého a učinil, po čem všichni volají. Požehnaný jsi, Spasiteli, smiluj se nad námi.

A 4 stichiry z mineje

»Sláva...« (6. hlas)

Ctihoný, trojnásobně blahoslavený, svatý otče, pastýři dobrý a učedníku Kristův, jenž je pastýřem pastýřů. Ty jsi *dle jeho ponaučení* pokládal duši svou za ovce. A nyní, náš otče, bohonosný Řehoři, přímluvami svými vypros u Něho, aby nám daroval milost velikou.

»I nyní...«

První bohorodičen z oktoichu (tj. dogmatik začínajícího hlasu)

Vchod. Světlo tiché. Prokimen soboty večer: „Hospodin kraluje...“
A dále dle postupu velké večerní.

Na litiji

Stichira chrámu

»Sláva...« »I nyní...«

Bohorodičen

Stichiry na stichovně

Z oktoichu

»Sláva...« (8. hlas)

ohotový k výuce byl jazyk tvůj a hovořiv k uším srdce, duše zemdených jsi tím *opět* pozdvihl. Bohem inspirovaná slova tvá se stala žebřem, po němž se stoupá ze země k Bohu. Řehoři, zázraku soluňský, neustávej se přímlouvat u Krista, aby osvítil Božím světlem ty, kteří uctívají tebe.

»I nyní...« Bohorodičen

Panno, jež jsi manželství neokusila a nevysvětlitelně jsi počala Boží tělo, Matko Boha nejvyššího! Vyslyš prosby služebníků svých, Neporušená, jež všem podáváš očištění od prohřešků. Přijmi nyní modlitby naše a pros za spásu nás všech.

Nyní propouštíš

Tropary po Otčenáši

 Tropar biskupu – sv. Řehoři Soluňskému (8. hlas)

Pravoslaví svícne, Církve oporo a učiteli, I okraso mništva, theologů obhájce nepřemožitelný, ¶
Řehoři divotvorce, chloubo Soluně, zvěstovateli blahodati, I pros neustále za spásu duší našich. ¶

Je-li bdění, nezpívá se nyní tropar Řehořovi, ale jen »Raduj se, Bohorodice Panno...« (Třikrát)

Nekoná-li se však bdění s následující jitřní, ale jen velká večerní s litijí, doporučuji zpívat při požehnání chlebů tři tropary takto: tropar nedělní (z hlasu), pak Řehořovi „Pravoslaví svícne...“ a poté „Raduj se, Bohorodice Panno...“ (Každý tropar jednou)

Není-li bdění ani litije s požehnáním chlebů, pak tropary tři: tropar nedělní (z hlasu), »Sláva...« „Pravoslaví svícne...“ »I nyní...« a závěrečný (propustný) bohorodičen z oktoichu dle hlasu „Slávy“ (tj. 8. hlasu: Jenž ses kvůli nám narodil...)

Na liturgii

Blahoslavenství

Nedělní tropar z oktoichu (dle panujícího hlasu), pak:

Tropar biskupu – sv. Řehoři Soluňskému (8. hlas)

Pravoslaví svícne, Církve oporo a učiteli, I okraso mništva, theologů obhájce nepřemožitelný, ¶
Řehoři divotvorce, chloubo Soluně, zvěstovateli blahodati, I pros neustále za spásu duší našich. ¶

napodobujíc andělské žití, I démony ničí zbraní kříže. ¶

Proto ses ukázala jako nevěsta I zasnoubená nebeskému Království, Marie přeslavná. ¶

Prokimen hlasu a ctihodné (4. hlas):

Podivuhodný je Bůh ve svatých svých, Bůh Izraele.

Vers: V chrámech dobročeče Bohu, jenž jest Hospodinem od počátků Izraele.

Apoštol řadový a ctihodné: Žid 9,11–14; Gal 3,23–29

Alleluja z hlasu

Evangelium řadové a ctihodné Marii: Mar 10,32pol.–45; Luk 7,36–50

K svatému přijímání (Ž 111,6–7):

Chvalte Hospodina na nebesích, chvalte ho na výsostech.

Jiný: V paměti věčné bude spravedlivý, pověsti špatné nemusí se bát.
Alleluja (třikrát).

Středa 6. týdne večer

Týden před Květnou nedělí

Na liturgii předem posvěcených Darů

Na začátku jako obvykle.

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

 Nejprve tento samohlasen dvakrát (5. hlas)

ášně jsou mým bohatstvím, šatem klamavého pokrytectví se halím a bujarým hodům špatností se nezdrženlivě oddávám. Převádím nemilosrdensví bez hranic, když opovrhují myslí svou, která před mými vraty uzamčenými nekajícností je pohozena hladovějící, neboť není nasycena ničím dobrým, a je celá bolavá kvůli nevšimavosti mé. Leč ty, Pane, učin mne žebrajícím Lazarem, který

jsi vypěstila plody pokání. Proto oslavujeme, ctihoná *Marie*, tvou památku.

»I nyní...«

Ó, zázraku dosud nebyvalý... (Nedělní bohorodičen po stichirách na stichově 2. hlasu – z oktoichu)

Po Otčenáši tropary

Nejprve nedělní tropar z oktoichu.

 Poté tropar ct. Marii (8. hlas):

tobě, matko, bylo věhlasně spaseno, | což bylo podle obrazu Božího stvořeno, ¶
neboť přijavši kříž na sebe, | násleovala jsi Krista ¶
a skutky svými učila jsi přehlížeti jako pomíjející, co je tělesné, | pečovati však o duši, která je tím, co je nesmrtelné. ¶
Proto, ctihoná Marie, | duch tvůj raduje se s anděly. ¶

Nakonec bohorodičen:

Jenž ses kvůli nám narodil z Panny... (Nedělní propustný bohorodičen 8. hlasu – z oktoichu)

Na liturgii

Blahoslavenství

Tropar nedělní dle hlasu a poté:

Tropar ct. Marii (8. hlas)

V tobě, matko, bylo věhlasně spaseno, | což bylo podle obrazu Božího stvořeno, ¶
neboť přijavši kříž na sebe, | násleovala jsi Krista ¶
a skutky svými učila jsi přehlížeti jako pomíjející, co je tělesné, | pečovati však o duši, která je tím, co je nesmrtelné. ¶
Proto, ctihoná Marie, | duch tvůj raduje se s anděly. ¶

Kondak (3. hlas — zde notace 5. hlasu stichirového)

Ta, jež byla dříve zcela naplněna všelikou prostopášností, | dnes pokáním stala se Kristovou nevěstou, ¶

Kondak z triodu / 4. hlas (stichirový)

Nyní nastal čas ke skutkům, | soud je přede dveřmi. ¶
Povstaňme tedy k postu, přinesme slzy lítosti, | činme skutky milosrdenství. ¶
Zvolejme: Zhřešili jsme | vícekrát, než je písku v moři; ¶
leč ty nám odpusť, Tvůrce všech, | abychom přijali koruny neporuštelné! ¶

Kondak sv. Řehoři / 8. hlas (stichirový)

Tebe, posvěcený a božský nástroj Moudrosti, | skvoucí polnici theologie, ¶
svorně opěvujeme, | Řehoři bohomluvný. ¶
A tak jako tvoje mysl u prvotní Boží Mysli přebývá, | otče, přiveď k Ní také mysl naší, ¶
abychom zvolali: | Raduj se, Hlasateli blahodati. ¶

Prokimen (5. hlas):

Ty, Hospodine, zachováš nás, | a chrániti budeš nás od pokolení tohoto až na věky.

Vers: Spasiž mne, Hospodine, neboť slabne spravedlivý.

Prokimen ke světiteli (1. hlas):

Ústa má promluví moudrost, | poznáním Boha poučuji srdce své.
Vers: Slyšte to všechny národy, pozor dávejte všichni, kdo žijete na zemi.

Apoštol: Žid 1,10–2,3; ke světiteli: Žid 7,26–8,2

Alleluja z hlasu a světiteli (2. hlas):

Ústa spravedlivého pronesou moudrost a jazyk jeho oznámí soud.

Evangelium: Mar 2,1–12; světiteli: Jan 10,9–16

Ke svatému přijímání:

Chvalte Hospodina s nebes, chvalte ho na výsostech.

Další: V paměti věčné bude spravedlivý, pověsti zlé nemusí se bát.

V neděli večer velkopostní večerní

Středa 3. týdne večer

Na liturgii předem posvěcených Darů

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

Samohlasen dvakrát, mučedničen a tři podobny z triodu

Samohlasen (4. hlas) ♪

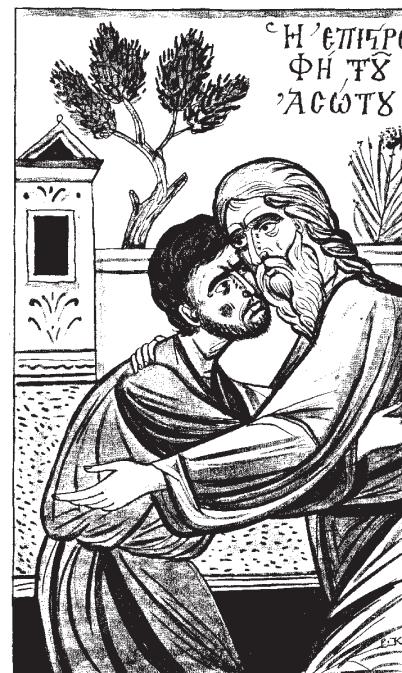
Marnotratně rozházel jsem bohatství, jež jsem dostal od Otce, když usadil jsem se v zemi obývané lidem zlým. Hladovým a ozebračeným jsem se tam stal a připodobnil se němým a nerozumným zvířatům, vysvlečen jsa z šatu blahodati Boží. Proto navrátit se chci a volám k tobě milosrdnému a slitovnému Otci: „Zhréšil jsem, přijmiž mne, kajícího, Bože, a smiluj se nade mnou!“ (Dvakrát)

Mučedničen

Žertvy živé, celopaly duchovních jehňátek, mučedníci Páně, zabité oběti přinesené Bohu! Poznali jste Boha a Bůh znal vás, ovečky své, jež shromáždil jako Pastýř dobrý v ovčinci, kam se vlci nedostanou. Proste za nás, abychom uvedeni byli na stejnou pastvu s vámi při vodách pokoje.

Další stichiry Josefový (6. hlas)

Jako záře duchovního slunce jste se ukázali světu, bohavidoucí apoštolé, vyproste duším našim osvícení a vysvobození od neproniknutelné tmy vášní. Přimlouvezte se, abychom srdcem zraněným

čila tok Jordánu a s horoucím srdcem ses usadila tam, kde Jan Křtitel kdysi přebýval. Způsobem svého života jsi odvážně krotila divokost vášní, bujných a sveřepých, Marie povždy vzpomínaná, zjemuňujíc tímto zápasem vlastnosti těla.

V poušti ses usadila, nečisté vášničné obrazy jsi z duše vyhnala a všechny druhy ctností jsi Boží podobu ve své duši zobrazila. Byla jsi pak jako světlo zářící, blažená Marie, stala ses tak lehkou, že jsi po vodě chodila a při modlitbě k Bohu se nad zemí vznášela. Nyní směle před Kristem stojíš, všechnálná Marie, a my prosíme, aby ses přimlouvala se za duše naše.

»Sláva...« (4. hlas)

Zázrak učinila moc Kříže tvého, Kriste, neboť poté, co jej políbila, dokonce i dříve smilná žena asketicky v půstu zápasí. Tím se zbavila nemohoucnosti své a skvěle se postavila dáblu na odpor. Proto obdržela odměnu pocty vítězům a přimlouvá se za duše naše.

»I nyní...«

První bohorodičen hlasu (tj. dogmatik nastupujícího hlasu z oktoichu)

Vchod. Světlo tiché. Prokimen nedělní

Na stichovně

»Sláva...« (Ctihodné Marii) (2. hlas)

Léčky nastražené na duši a vášně tělesné jsi rozsekala mečem zdrženlivosti. Myšlenky na nepravosti jsi potlačila cvičením ve vnitřním mlčení. Proudý svých slzí jsi skrápěla celou poušť, a tím

Evangelium dne a Bohorodice: Mar 8,27–31; Luk 10,38–42; 11,27–28

Ke svatému přijímání:

Kalich spasení vezmu a jméno Páně vzývati budu. Alleluja. (Ž 115,4)

Při stolování: olej i víno s díky nejsvětější Vládkyni naši, Bohorodici za zázraky, které koná.

5. neděle velkopostní

Ctihodné matky naší Marie Egyptské

V sobotu večer na velké večerní

Podobný postup jako o předchozích nedělích. Nejdříve stichiry z oktoichu. Z mineje pak zpíváme hymny svatému, jehož památka připadá na dnešek. Minejní stichiry by však správně měly být nahrazeny zpěvem stichir ct. Marii Egypťanky.

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

3 nedělní a 3 Anatoliový, pak 3 následující stichiry ct. Marii Egyptské – podobny (první dvakrát).

Stichiry; 6. hlas

 Zhlédnout na uctívanou ikonu ti bránilo tvé poskvrnění předešlými hanebnostmi. Leč tvé *kající* pocity a *lítostivé* svědomí nad tím, co jsi spáchala, způsobily, bohomoudrá *Marie*, že ses v srdci rozhodla pro lepší *život*. Když jsi poté směla, ctihodná a všechnvalná, hledět na ikonu požehnané Boží Dívky, s pokáním si uvědomujíc všechny své předchozí *hříchy*, klaněla ses i posvátnému dřevu *Kříže* s odvahou.

Místům posvátným ve Svaté Zemi radostně ses poklonila a načerpalas z nich *inspiraci* a spásonosnou posilu k získávání ctností. Pak naplněna radostí ses vypravila na krásnou pouť, chvátajíc překro-

od zlého, leč postem a modlitbami očištěným, uzřeli den spásy. Neboť povždy uctíváme vás, kteří jste vírou spaseni byli a nejmoudřejším kázáním svět jste zachránili.

Já marnotratný a zhýralý odešel jsem do země špatnosti, v ničemnostech jsem promrhal bohatství, které jsi mi, Otče milosrdný, daroval. Nyní hladem umdlévám, dobrých skutků nemaje. Obnažen jsem byl, když přišel jsem o šat Boží blahodati, a hle, oblékám oděv hanby *utkaný* z nepravosti mých. Tedy volám k tobě: „Zhřešil jsem, leč znaje dobroru tvou, prosím: Přijmiž mne, Slitovný Bože, jako jednoho z posledních nádeníků svých, Kriste, na přímluvy tebe milujících apoštolů.“

Další stichira. Od Theodora. Hlas týž.

Apoštolé Spasitele, světla světa, dobrodinci a zahránci, kteří podobně jako nebesa zvěstujete slávu Boží a ozdobeni jste hvězdami zázraků a divy uzdravení! Přineste za nás naléhavé prosby Pánu, aby přijal modlitby naše jako vůni čistou a učinil nás všechny hodnými pohledět na životodárný Kříž jeho a líbat jej s bázní, neboť voláme k Pánu: „Sešli nám, kteří Kříž tvůj uctíváme, milosti své, Spasiteli, jako lidumil.“

4 z mineje (pokud jsou tam jen tři, tak první dvakrát)

»Sláva...« »I nyní...«

Bohorodičen (případně zpívat stejný jako ve středu 1. týdne)

Vchod. Světlo tiché.

1. prokimen (4. hlas) (Žalm 51,10 a 3):

Doufal jsem v milost Boží na věky I a na věky věkův.

Verš: Proč se chlubí mocnář špatností svou?

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor méjme!

Žalmista čte: Gen 7,6–9

2. prokimen (4. hlas) (*Žalm 52,7 a 2*):

Kdy už navrátí Bůh I národ svůj ze zajetí?

Verš: Říká blázen v srdci svém: „Není Boha.“

(*Verš:* Bůh pohleděl s nebe na syny lidské, aby viděl, zdali je tu někdo s poznáním či hledající Boha.)

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přisl 9,12–18

A dále se pokračuje ve službě liturgie předem posvěcených Darů.

V pátek 3. týdne večer

Na liturgii předem posvěcených Darů

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

Samohlasen dne dvakrát, 4 mučedničny z oktoichu dle panujícího hlasu a 4 z mince

Samohlasen (6. hlas)

Jako marnotratný *nevěrný syn* vzdálil jsem se od blahodati tvé, Hospodine, a bohatství dobroty tvé jsem rozházel. K tobě *zpět* však spěchám, Milosrdný, když tebe, Bože, vzývám: „Zhřešil jsem, smiluj se nade mnou.“ (*Dvakrát*)

5. sobota velkopostní

Sobota akathistu (chvály přesv. Bohorodice)

Na liturgii

Tropar (8. hlas)

 dyž se dozvěděl tajemný pověl Boží beztělesný Gabriel, spěšně se vydal do domu Josefova, aby zvestoval té, jež manželství nepoznala: „Ten, který sklání svým příchodem nebesa, uchýlí se v tebe, aniž by se změnil. Když jej v lůně tvém vidím, jak přijal podobu služebníka, ohromeně oznamuji tobě: Raduj se, Nevěsto, jež jsi manželství neokusila!“

Kondak (8. hlas — stichirový; nebo zvláštní melodie)

Vojevůdkyně v boji vítězná, jež nás osvobozuje od zlých, tebou chráněni díky ti vzdávají služebníci tvoji, Bohorodice. Ty pak vládnoucí mocí nepřemožitelnou, ze všech běd nás vytrhni, ať k tobě zní naše zvolání: „Raduj se, Nevěsto povždy panenská!“

Prokimen — píseň Bohorodice (*Luk 1,46–48*) (3. hlas):

Velebí duše má Hospodina, I a duch můj zaplesal v Bohu, Spasiteli mém.

Verš: Že shlédl na ponížení služebnice své; od této chvíle blahoslaviti mne budou všechna pokolení.

Apoštol dne a Bohorodice:
Žid 9,24–28; Žid 9,1–7

Alleluja (hlas 8.):

1. verš: Povstaň, Hospodine, a vejdi v odpočinutí ty i archa svatosti tvé.

2. verš: Rozpomeň se Hospodine na Davida a veškerou jeho mírnost.

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 22,1–18

2. prokimen (žalm 103,24 a 1) (4. hlas):

Jak vznešená jsou díla tvá, Hospodine! **I** Všechno jsi moudře učinil.

Verš: Dobročeř, duše má, Hlavně; Hospodine, Bože můj, tys nade vše veliký.

(Verš: Zpívati budu Hlavně po celý život svůj; chváliti budu Boha svého, dokud žítí budu.)

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přísl 17,17–18,5

A dále v liturgii předem posvěcených Darů.

Při stolování možno skleničku vína kvůli posile před namáhavým bděním.
Povečeř malé. Půlnocnice v kelitech. Kánon za zesnulé se zpívá u hrobů.

Neslouží-li liturgie předem posvěcených Darů, zpívají se na »Hospodine, k tobě volám« stichiry Bohorodici na 8. Na stichovně samohlásen dne (dvakrát) a mučedničen. »Sláva...« »I nyní...« (4. hlas; z jitřní na „Chvalte“):

Jazyk neznámý uslyšela Bohorodice, vždyť hlásal jí archanděl slova blahého zvěstování. Ona poté, přijavši s vírou jeho pozdravení, počala v sobě tebe, předvěčného Boha. V radosti nad tím k tobě voláme: „Bože, jenž vtělil ses z ní bez proměny, daruj světu svému pokoj a duším našim milost velikou!“

4 mučedničny z oktoichu dle panujícího hlasu

4 z mineje (jsou-li tam jen tři stichiry, pak první dvakrát)

»Sláva...«

(Zádušní stichira z hlasu)

»I nyní...«

První bohorodičen panujícího hlasu (tj. dogmatik z minulé soboty večer)

Vchod. Světlo tiché.

1. prokimen (1. hlas) (žalm 59,13 a 3):

Přispěj nám na pomoc v soužení, **I** neboť marná je záchrana lidská.

Verš: Bože, zavrhl jsi nás a rozdrtil nás!

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 8,4–21

2. prokimen (6. hlas) (žalm 60,2 a 3):

Vyslyš, Bože, modlitbu mou, **I** naslouchej prosbě mé!

Verš: Až z konce země úpím k tobě.

(Verš: Usadím se na věky v příbytku tvém, skryji se pod krovem křídel tvých.)

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přísl 10,31–11,22

A dále se pokračuje ve službě liturgie předem posvěcených Darů.

3. sobota velkopostní

Na zádušní liturgii

Blahoslavenství

Tropary: „Apoštolé, proroci a mučedníci...“ „Rozpomeň se, Hospodine...“ »Sláva...« „Se svatými upokoj...“ »I nyní...« „V tobě tvrz a útočiště...“ (Viz 2. sobotu)

Prokimen dne (Ž 31,11 a 1):

Veselte se v Hospodinu | a radujte se,
spravedliví!

Verš: Blažení jsou ti, jimž je odpuštěno provinění.

2. prokimen – zádušní (6. hlas):

Duše jejich | v blaženosti spočinou.
Verš: K tobě, Hospodine, pozdvihl
jsem duši svou.

Apoštol řadový a zádušní:
Žid 10,32–38; 1. Sol 4,13–17

Alleluja

1. verš: Zvolají spravedliví a Hospodin je vyslyší.
2. verš: Blahoslavení, jež vyvolil a přijal Pán.

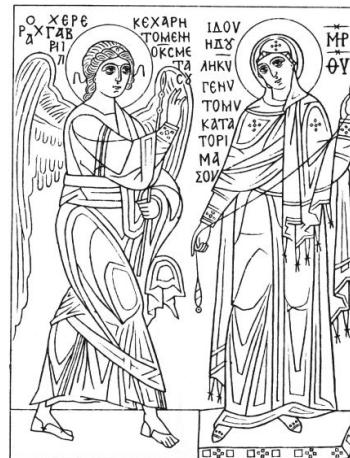
Evangelium řadové a zádušní: Mar 2,14–17; Jan 5,24–30

Ke svatému příjímání (dne a zádušní):

Plesejte, spravedliví, v Hospodinu, náleží se lidem upřímným, aby jej chválili. (Ž 32,2)

Druhý: Blahoslavení, jež vyvolil a přijal Pán. Alleluja (třikrát).

Celá bohoslužba – viz 2. sobota velkopostní – str. 6.

Triod postní. Pátek 5. týdne večer

jak se stanu sídlem prostranným, místem posvátným a převyšujícím cherubíny. Nechť neošálíš mne klamem, neboť nepoznala jsem slast a neokusila manželství. Jak tedy mám porodit dítě?“

„Kde chce Bůh, tam překonává se zákon přírody,“ pravil ji beztělesný. „Tam dějí se věci přesahující člověka,“ dí archanděl, „věř mým pravdivým výrokům, Panno, nejsvětější a neposkvrněná.“ Ona pak zvolala: „Staniž se mi nyní podle tvého slova, a porodím Netělesného, jenž si ode mne vezme tělo, spojí se tak s člověkem, aby vyvedl ho vzhůru k jeho prvotnímu důstojenství, jako jediný Mocný!“

 »Sláva...« »I nyní...« (2. hlas)

 nes odhaluje se od věků skryté tajemství a Syn Boží stává se synem člověka, aby přijal to, co je horší, a tím podal mi, co lepší jest. Ošálit se nechal kdysi Adam *hadem v ráji* a vášnivě zatoužil stát se bohem. Leč nestalo se, *po čem prahnul*. Bůh sám se však později stal člověkem, aby Adama bohem učinil. Ať veselí se všechno stvoření, ať plesá příroda, neboť archanděl stanul s bázni před Panou, pozdravil ji *slovy*: „*Raduj se, blahodatí oplývající!*“ a ona v rozpacích přemýšlí, co ten pozdrav znamená. Bože nás, jenž vtěl ses pro milosrdnou svou milost, sláva tobě!

Na liturgii předem posvěcených Darů po stichirách na »Hospodine, k tobě volám« následuje vchod. Světlo tiché.

1. prokimen (žalm 102,8 a 1) (4. hlas):

Slitovný a milostivý jest Hospodin, | dlouho shovívavý a mnohomilostivý.

Verš: Dobrořeč, duše má, Hospodinu, a celé nitro mé svatému jménu jeho.

Pátek 5. týdne večer

Na liturgii předem posvěcených Darů

Kathisma 18. jako obvykle

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

 Samohlasen na 6. hlas (dvakrát)

pustil jsem Jerusalem tvých božských přikázání a dobral se až k Jerichu vášní, přitahován jsa bezectnou slávou světskou, stáral se jen o věci tohoto pomíjivého života. Proto jsem upadl mezi lottery nečistých myšlenek a ty mne vysvlékly z šatu blahodati, čímž obrán jsem byl o důstojenství synovské. Nyní posetý ranami ležím jako bez ducha. Přišel kněz, spatřil má zranění, avšak nedbal. I levitovi, kráčejičímu kolem, ohavný jsem byl. Ty však, Pane, jenž ses vtělil z Panny nevýslovně, jsi ze spasitelného boku svého dobrovolně prolil krev a vodu. Ony jsou tím hojivým olejem, Kriste Bože, který nakapej do krvácejících ran mých, aby se jemností jeho zaceli, a připoj mne ke sboru nebeskému, neboť jsi milostivý. (Dvakrát)

Mučedničen

Mučedníci tvoji se tě nezrekli, Pane, ani neodstoupili od přikázání tvých. Na jejich přímluvy smiluj se nad námi.

Dále se zpívají 3 stichiry podobny – přesvaté Bohorodici (opakují se tak, aby z nich bylo 7 stichir) (6. hlas):

Gabriel před tebou stanul, dívko, a předvěčný úradek ti odhalil, když tě pozdravem oslovil: „Raduj se, země neosetá! Raduj se, keři neshorívající! Raduj se, hlubino nedohlédnutelná! Raduj se, moste převádějící k nebesům a žebři převysoký, jenž uzrel Jákob! Raduj se, božská nádoba plná many! Raduj se, naše uvolnění od pradávné kletby! Raduj se, Adamovo povolání zpět! Neboť s tebou jest Pán.“

„Jeviš se mi jako člověk,“ praví neporušená dívka k vojevůdci andělskému. „Avšak pravíš slova, jež převyšují znalosti člověka, vždyť oznamuješ, že je se mnou Bůh a usídlí se v lúně mé. Leč řekni mi,

3. neděle velkopostní

Svátek uctívání drahocenného a životodárného Kříže

V sobotu na velké večerní

Začátek jako obvykle. Žalm 103. Blažený muž (resp. první kathisma)

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

3 stichiry nedělní z oktoichu nastupujícího hlasu, 3 Anatoliov a následující 4 uctíváního Kříže

 5. hlas

kvěj se, Kříži Páně, zasviť jako světlo zábleskem blahodati své do srdečí těch, kdo tě uctívají a s Bohem inspirovanou láskou berou do rukou. Ó, světem vytoužený Kříži, který zahlažuješ všechny slzavé nářky a ze smrtelných úkladů vysvobozeš nás, kteří tak vstupujeme do neustávajícího veselí! Ukaž velkolepost své krásy, Kříži, odměnu za postní zdrženlivost uděl služebníkům svým, prosícím s vírou o tvou mnohočetnou ochranu a milost velikou.

Buď pozdraven, životonosný Kříži, krásný ráji Církve, strome nehyoucnosti, na němž se nám urodilo sladké ovoce věčné slávy. Ty zaháníš vojska démonů a jsi radostí řádů andělských; tebe oslavují shromáždění věřících. Jsi zbraní nepřemožitelnou, oporou nezničitelnou, blahověrných králů vítězství, chloubou kněží. Dej nám dospět až k týdnu strastí Kristových a paschálního Vzkříšení (a uděl nám milost velikou).

Buď pozdraven, životonosný Kříži, nepřekonatelné znamení vítězství zbožnosti, bráno ráje, oporo věřících, hradbo církve! Tebou byla zhouba potřena a kletba zahlazena, panství smrti smetenou a my povzneseni od země k nebesům. Nepřemožitelná zbraní bojovníků proti démonům, slávo mučedníků, vpravdě okraso ctihoných *mničů*, přístave spásy, jenž skytá světu milost velikou.

Pojď, prvostvořená dvojice, *Adame a Evo*, kteří jste odpadli od sboru nebeštanů, když jste kdysi kvůli závisti vražedníka okusili hořké slasti ze stromu *poznání*. Hle, vpravdě nejposvátnější dřevo Kříže přišlo za vámi, k němu se utecte, s radostí je obejměte a zvolejte k němu u víře: „Nás, kteří jsme *tenkrát na počátku* slavně obdrželi Eden, prvotní ráj, ty *nyní* povoláváš *zpět*, Kříži přečestný, dřevo, od něhož se nám navrací božská blaženost, sade nebeský, z něhož okoušejíce plody, získáváme nehyoucnost a milost velikou.“

»Sláva...« (3. hlas)

Kriste, Bože náš, jenž jsi ukřižování pro nás dobrovolně přijal, abys celý rod lidský vzkřísil. Z lidumilnosti své rozhodl ses podepsat nám odpuštění *hřichů*, drže při tom Kříž v zakrvácených prstech svých jako třtinu namočenou do rudého inkoustu, kterou jsi psal jako královským purpurem. Nepřehlédni nás, do neštěstí znova upadlé, když jsme se opět vzdálili od tebe. Slituj se však nad lidem svým, který je v bídě. Povstaň, jediný mnohotrpělivý, a jako nejmocnější *Vítěz* poraz ty, kteří na nás útočí.

»I nyní...«

První bohorodičen hlasu (dogmatik nastupujícího hlasu z oktoichu)

Vchod. Světlo tiché. Prokimen: Hospodin kraluje...

Na litiji

Stichira chrámu a pak:

»Sláva... I nyní...« (5. hlas)

Hdyž vidělo stvoření tebe, Stvořiteli a Učiniteli všech, na kříži vísícího a nahého, změnilo se strachem a zalkalo: „Světlo slunce

1. prokimen (Ž 93) (4. hlas):

Bůh odplaty je Hospodin, | Bůh odplaty se zjevil.

Verš: Povstaň Bože a sudiž zemi; dej pyšným, co si zaslouží! ♪

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 17,1–9

2. prokimen (Ž 95.) (4. hlas):

Zpívejte Hospodinu píseň novou! | Zpívej Hospodinu, celá země!

Verš: Zapějte Hospodinu a dobročeťte jménu jeho!

(Verš: Nebot všichni bohové pohanští jsou démoni, kdežto Hospodin stvořil nebesa!) ♪

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přísl 15,20–16,9

A dále se pokračuje ve službě liturgie předem posvěcených Darů.

Na trapeze olej a víno. Povečeří malé. Poklony se nekonají.

Ve čtvrtek 5. týdne velkopostního

Ve 4. hodinu noční (tj. 22. hod. našeho času) – na jitřní – se čte život ct. Marie Egyptské a velký kánon sv. Ondřeje Krétského (po každém troparu se ční tři metanie).

Abych postní zdrženlivostí dosáhl duchovního poznání, obracej stále k utrpení věčnému myšlenky mé, Kriste, jako slitovný a lidumil.

Stíšek: Na cestě té, již jsem kráčel, osidlo mi nastražili.

Podoben

Majíce všichni dobu postní za spolupracovníka ve svatém díle *pokání*, plačme celým srdcem nad hříchy svými a volejme ke Spasiteli: Skrze učedníky své, Pane mnohomilostivý, spasíž svou láskou ty, jež tě opěvají, jako slitovný a lidumil.

Další stichira Theodorova (hlas týž)

Stíšek: Pohlédnu-li napravo a hledím – není zde nikdo, kdo by se ke mně znal.

Apoštolé nad jiné vychvalovaní, přímluvci světa, lékaři nemocných, ochránci zdraví, zachovejte nás, kteří procházíme postním obdobím, neboť léčíte i opatrujete, obojí činíce udělováním božského pokoje. Pročež ochraňujte v klidu mysl naši, nevzbouřenou vášněmi, abychom všichni pěli vzkříšenému Kristu píseň jako vítězi.

Dále 24 stichir podle pořadí z velkého kánonu složeného Ondřejem Krétským (4. hlas)

(Možno číst z kánonu nebo lze případně vypustit.)

»Sláva...«

Ó, nevypravitelné je milosrdenství tvé, předobrotivý a nehněvný Pane! Ó, bezchybný a slitovný, neodvrhuj mne od tváře své, abych i já vděčně s radostí v písni zvolal k tobě: „Pane, dříve, než úplně zhynu, spasíž mne!“

♪ »I nyní...« ♪

♪ , jak nevyslovny soucit! Ó, jak podivuhodně zázračné narození! ♪
Ó, jak mohla Panna ve svém náručí nosit jako Dítě tebe, Stvořitele a Boha! Ty, jenž ses ráčil vtěliti se z ní, dobrodinče, Pane, dříve, než úplně zhynu, spasíž mne!

Vchod. Světlo tiché.

pohasíná, země sebou zmítá, skály pukají a okrasa chrámu je rozevrána. Mrtví z hrobů vstávají, mocnosti andělské se zhrozily, volajíce: Ó, zázrak! Soudce je souzen a hodlá trpět pro záchranu světa a jeho obnovení.“

Na stichovně

Stichiry z oktoichu

»Sláva... I nyní...« (4. hlas)

Mírnému Davidu jsi napomohl přemoci cizozemce, i věrnému lidu svému *nyní* pomáhej k vítězství a zbraní Kříže ať sraženi jsou nepřátelé naši. Ukaž na nás, Milosrdný, dávné své milosti, ať už *protivníci* zcela pochopí, že ty jsi Bůh. V tebe doufajíce, zvítězíme; na neustávající přímluvy přečisté Matky tvé, kéž darována je nám milost veliká.

Tropary po Otčenáši

Zazpívat také tropar Kříži: „Spasiž, Pane, lid svůj...“ (viz výše večerní na svátek Povýšení)

Je-li bdění a následuje-li hned jitřní, pak: „Raduj se, Bohorodice Panno...“ (2x) a tropar Kříži (1x). Není-li bdění, ale jen velká večerní s litijí: tropar nedělní (dle hlasu), tropar Kříži a „Raduj se, Bohorodice Panno...“

Při jitřní nebo před liturgií se koná vynášení a uctívání svatého Kříže.

Na liturgii

Blahoslavenství

Při zpěvu troparů: nedělní dle hlasu, Kříži, »Sláva... I nyní...« a kondak Křížové neděle

Tropar Kříži (vlastní melodie) ♪

Spasiž, Pane, lid svůj a požehnej dědictví svému.
Vítězství daruj nad nepřáteli křesťanům pravoslavným
a ochraňuj věrné své Křížem svým.

»Sláva... I nyní...« Kondak Křížové neděle (7. hlas – stichirový):

Nebrání už více plamenný meč bránu Edenu, **I** otevřel ji náš přeslavný spojenec: dřevo Kříže.
Byl zapuzen osten smrti a zahnáno vítězství pekla, **I** neboť tys, Spasiteli můj, v něm stanul
a volal jsi k těm, kdo byli v podsvětí: **I** »Vejděte opět do ráje!«

Místo trojsvaté písni: Kříž tvému klaníme se, ó Pane, a svaté Vzkříšení tvé slavíme. (Třikrát) (Viz výše svátek Povýšení svatého Kříže)

Prokimen (6. hlas) (Nedělní dle oktoichu) (Ž 27,9 a 1):

Spasíš, Bože, lid svuj; **I** a požehnej dědictví svému.
Verš: K tobě, Hospodine, volám: Bože můj, neodmlčuj se mi!

Apoštol: Žid 4,14—5,6

Alleluja (8. hlas) (Ž 73,2 a 12)

1. verš: Rozpomeň se na obec lidu svého, již od dávna získal jsi sobě.
2. verš: Bůh však, jsoucí Králem naším přede všemi věky, spásu uchystal ve středu země.

Evangelium: Mar 8,34—9,1

Ke svatému přijímání:

Zračí se na nás světlo tváře tvé, Hospodine. Alleluja. (Třikrát) (Ž 4,7)
(Viz též zpěv GS 388/331)

Před liturgií kněz vynáší svatý kříž na analoj uprostřed chrámu (správně by se měl vynášet v průběhu velkého slavosloví na jitřní; zpíváme tedy při tom alespoň trojsvatou píseň nebo celé slavosloví). Podrobnosti viz v knížce Uctívání svatého kříže. Kříž zůstane na analoji k uctívání až do pátku, kdy se odnáší do oltáře po zaambonové modlitbě liturgie předem posvěcených.

V neděli večer velkopostní večerní

Středa 5. týdne večer

Na liturgii předem posvěcených Darů

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám«

 Samohlasná stichira — dvakrát. 8. hlas

 M yšlením svým upadl jsem mezi lotry *duchovní*, já bídný, mysl má padla do zajetí, raněn jsem byl hrozně, celou duši mou zbili, a proto vedle cesty života svého ležím obnažen, žádnou ctností nezahalený. Kněz viděl mne, zraněného, churavého s neošetřenými ránami, nevšímal si mne ani nepohlédél na mne. Dále pak levita okolo se ubírající uviděl mne, leč nemaje soustrast s dušehubnými nemocemi mými, *kráčel dál*. Ty však, Kriste Bože, nikoliv od Samaritanů, ale z *Panny Marie* ráčil ses vtělit; pro lidumilnost svou uděl mi uzdravení, vylévaje na mne *olej* veliké své milosti. (2x)

Stíšek: Hlasem svým k Hospodinu volám,
hlasem svým se modlím k Hospodinu.

Znovu předchozí stichiru

Stíšek: Vylévám před Ním modlitbu svou,
trápení své mu oznamuji.

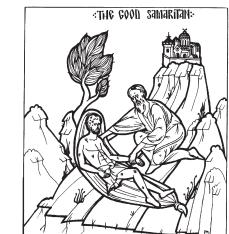
Mučedníci

Je snad nějaká ctnost, či je snad nějaká chlouba, jichž by se nedostávalo svatým mučedníkům? Vždyť pod meč sklonili šíje své pro tebe, jenž jsi sklonil nebesa a sestoupil. Prolili krev svou pro tebe, jenž ses cele vydal a umenšil, podobu služebníka přijav. Pokořili se až k smrti, zchudnutí tvé napodobujíce. Dle hojně slitovnosti své, Bože, na jejich přímluvy smiluj se nad námi.

Stíšek: Když ze mne prchal duch můj, ty znal jsi i tehdy stezky mé.

Další stichiry od Josefa (8. hlas)

Posvěcené učedníky své učinil jsi, Pane, promlouvajícím nebem. Jejich svatým zastáním mne vysvoboď od všeho zlého na zemi.

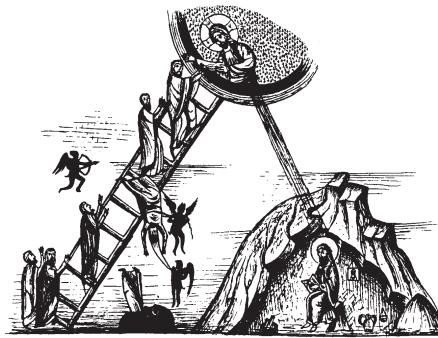
Sláva Tomu, jenž ti dal sílu; I
sláva Tomu, jenž tě korunoval; ¶
sláva Tomu, jenž skrze tebe I
všechny uzdravuje. ¶

Na liturgii

Blahoslavenství

Tropar nedělní dle hlasu a poté:

Tropar / 1. hlas ♫

Bohonosný otče náš, Jene, I zjevil ses jako obyvatel pouště, anděl v těle a divotvůrce, ¶ půstem, bděním a modlitbou I získal jsi dary nebeské, ¶ modlitbou uzdravuješ neduhy těl i duší I těm, kteří se k tobě s vírou utíkají. ¶

Sláva Tomu, jenž ti dal sílu; I sláva Tomu, jenž tě korunoval; ¶ sláva Tomu, jenž skrze tebe I všechny uzdravuje. ¶

Kondak / 4. hlas (stichirový) ♫

Pán tě postavil, otče Jene, učiteli náš, I na výšinu pravé
askeze ¶
jako neklamnou hvězdu, I jež osvětluje všechny končiny. ¶

Prokimen nedělní z hlasu a pak prokimen svatému (7. hlas): ♫
Chvály dojdou ctihonání ve slávě I a radovati se budou na místě spočinutí svého.

Verš: Zapějte Hospodinu píseň novou.

Apoštol řadový a ctihodnému: Žid 6,13–20; Efez 5,9–19

Alleluja z hlasu a ctihodnému:

Zasazeni v domě Hospodinově, v nádvořích Boha našeho rozkvetou.

Evangelium řadové a ctihodnému: Mar 9,17–31; Mat 4,25– 5,12

Ke svatému přijímání:

Chvalte Hospodina s nebes, chvalte ho na výsostech.

Další: V paměti věčné bude spravedlivý, pověsti zlé nemusí se bát.

V neděli večer velkopostní večerní

Středa 4. týdne večer

Ve středu prostředního velkopostního týdne

Na liturgii předem posvěcených Darů

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

6 níže uvedených stichir (samohlasen, mučedničen a ostatních) a 4 z mineje

Samohlasen (4. hlas) ♫

Flahodárný půst nyní dospěl do svého středu. Minulými dny nám ¶ dobrě posloužil a zbývající dny nám nabízí, abychom je využili. Neboť půst rozmnožuje dobro a prokazuje nám veliké dobrodiní. Pročež zalíbitvě se Dárci dobra, Kristu, volejme: „Ty, jenž ses pro nás postil a ukřižování přetrpěl, učiň nás hodnými, abychom přijali účast na svaté Passě tvé, v pokoji přebývali a náležitě oslavovali tebe s Otcem a Duchem.“

Další (5. hlas)

Ctnosti konejme v skrytu, doufajíce v odměnu duchovní a *nikoliv světskou*. Nepředvádějme je na tržištích a nárožích, ale spíše je chovejme uvnitř srdce. A *Bůh*, jenž vidí vše, co skrýváno, dá nám odměnu za zdrženlivost naši. Když se postíme, nezachmuřujme tváře, ale v komůrkě svého srdce modleme se, neustále volajíce prosbu: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, nevydej nás *na pospas* v pokušení, ale vysvoboď nás od zlého.“

Mučedničen

Pro neukojitelnou lásku duší svých, svatí mučedníci, nezrekli jste se Krista. Snášením rozličných krutých ran při mučení jste porazili pýchu tyranů. Víru neotřesitelnou a bezúhonnou jste zachovali, pročež jste byli přijati na nebesích. Tím jste obdrželi smělost před Kristem a vyprošujete světu dar pokoje a duším našim milost velikou.

Další stichiry (1. hlas)

Omyjme všichni své duše vodou půstu a přistupme k uctívanému a životodárnému Kříži Páně. S vírou se pokloňme, načerpejme Boží osvícení, získávajíce nyní věčnou spásu, pokoj a milost velikou.

Kriste, apoštolů chloubo, jehož obklopují vůdcové a mocnosti, jemuž se klanějí archandělé! Ty zachraňuješ z každé rány; učiň nás hodnými udatně bojovat na svatém zápasíšti *postní* zdrženlivosti a *paschální* den tvé spásy dostihnout, čímž budeme i my spaseni.

Další podoben (7. hlas)

Klanice se dnes Kristu Pánu, zvolejme: „Budiž pozdraveno, dřevo života, zkázo pekla! Budiž pozdravena, radosti světa a vyhlazení záhuby! Budiž pozdraven, *Kříži*, jenž zaháníš démony mocí svou, věrné upevňuješ, jsa zbraní nepřemožitelnou!“ Prosíme tebe: „Ochraň a osvěcu ty, kteří tě líbají.“

A dále 4 stichiry z mineje

»Sláva...« »I nyní...«

Samohlasen (8. hlas)

nes se mohu dotknout Toho, kdo je svou podstatou nedotknutelný. Utrpením je mučen Ten, kdo mne osvobozuje od trápení. Ten, kdo slepým uděluje světlo, je popliván ústy provinilých. Svá záda nastavuje pod údery *biče* kvůli těm, kteří jsou otroky *hříchu*. Viděvši ho čistá Panna a Matka na Kříži, zaúpěla: „Běda mně, dítě mé! Co jsi to učinil? Ty, jenž jsi vynikal krásou nade všechny lidi, vypadáš nyní jako bezdechý a nevhledný. Ztratil jsi svou podobu i krásu. Běda mně, nemohu odpočinout, když tě vidím, nitro mne bolestí pálí a krutý meč pronikl do srdce mého. Opěvám tvé utrpení, klaním se milosrdenství tvému. Nesmírně trpělivý *Pane*, sláva tobě!“

Vchod. Světlo tiché

1. prokimen (1. hlas) (*žalm 71,18 a 1*):

Požehnaný jest Hospodin, Bůh Izraele, **I** jedený, jenž činí divy!
Verš: Bože, daruj králi soud svůj a spravedlnost svou synu krále.

lujte si Boha a naleznete blahodať věčnou! Ničemu nedávejte přednost před láskou jeho, aby udělil i vám pokoj se všemi svatými, až přijde ve slávě své. „Na jejich přímluvy, Kriste, zachovej a spasí duše naše.

»I nyní...«

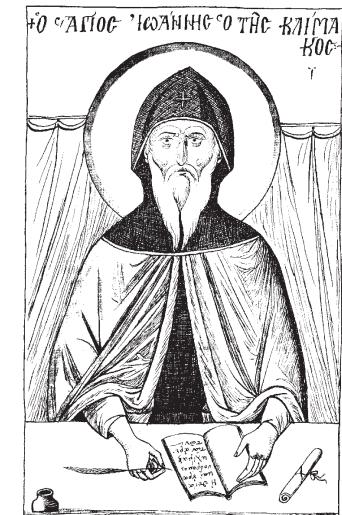
První bohorodičen hlasu (tj. dogmatik nastupujícího hlasu z oktoichu)

Vchod. Světlo tiché. Prokimen nedělní atd.

Stichiry na stichovně

Z oktoichu

»Sláva...« (*Ctihodnému Janu*) (2. hlas)

ctěme Jana, anděla na zemi a člověka Božího na nebesích, ozdobu světa, hojně bohatství dobra a ctností, chloubu asketů! Neboť zasazen v domě Božím, rozkvetl spravedlností a jako cedr *vysoko* vyrostl; tak se jeho přičiněním *rozmožlo* stádce duchovních oveček Kristových, *prospívajících* ve ctihodnosti a spravedlnosti.

»I nyní...«

Bohorodičen téhož hlasu (tj. nedělní bohorodičen po stichirách na stichovně z oktoichu): Ó, nový zázraku dosud nebývalý...

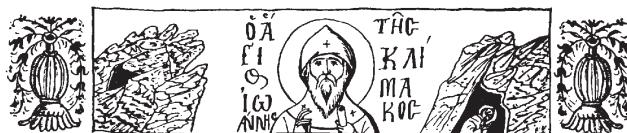
Nyní propouštíš

Tropary po Otčenáši

Nedělní tropar, tropar sv. Janu, závěrečný (tzv. propustný) bohorodičen (z oktoichu).

Tropar Janu Sinajskému (1. hlas)

ohonosný otče náš, Jene, **I** zjevil ses jako obyvatel pouště, anděl v těle a divotvůrce, **I** půstem, bděním a modlitbou **I** získal jsi dary nebeské, **I** modlitbou uzdravuješ neduhy těl i duší **I** těm, kteří se k tobě s vírou utíkají. **I**

4. neděle velkopostní

Ctihodného Jana Sinajského (zvaného Klimakos čili Žebříkovec)

V sobotu večer na velké večerní

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

3 nedělní a 4 Anatoliovy, pak 3 z mineje. Minejná stichiry by však měly být nahrazeny následujícími hymny ke sv. Janu Sinajskému z triodu.

Stichiry Janu Sinajskému; 8. hlas

Otcе Jene ctihodný, ty jsi v hrdle svém vskutku nepřetržitě udržoval velebení Boha. Tím ses nejúčinnějším *způsobem* naučil, moudrý *Jene, hovořit Bohem* inspirovaná slova. Blahodatí vyvěrající z tohoto *duchovního díla* ses obohatil, stav se blaženým *mužem*, jenž rady a dohody všech bezbožníků rozvrací. [Viz žalm 1.]

Otcе Jene přeslavný, očistil jsi duši proudy slzí a milostivého Boha sis naklonil stáním *na modlitbě* každé noci. Tím ses okřídlil, blaho-slavený *Jene, pro vzlétnutí k lásce jeho a kráse, jichž sladkosti jsi nyní hoden požívat v neustálé radosti spolu se svými druhy v asketickém utrpení, otče ctihodný bohomoudrý.*

Otcе Jene ctihodný, víra dala myсли tvé křídla, takže se ti zhnusil neustávající zmatek světa. Vzal jsi *na ramena svá kříž svůj* a násle-doval Vševidoucího *Krista Boha*. Tělu vzpínajícímu jsi askezí uzdu nasadil a rozumem je zkrotil, *obdržev k tomu sílu od Božího Ducha*.

»Sláva...« (5. hlas)

Ctihodný otče, poslechl jsi hlasu evangelia Páně, svět jsi opustil, bohatství a slávu za nic považoval. Načež jsi ke všem volal: „Zami-

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 9,18– 10,1

2. prokimen (4. hlas) (žalm 72,28 a 1):

Dobré jest pro mně držet se Boha, **I** skládat na Boha všechnu svou naději.

Verš: Jak dobrý je Bůh Izraele k lidem srdece čistého!

(*Verš:* Ti, kdo se od tebe vzdalují, zahynou.)

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přisl 12,23– 13,9

A dále se pokračuje ve službě liturgie předem posvěcených Darů.

Od tohoto dne začíná kněz (nebo diák) říkat ještě jednu ektenii a modlitbu za katechumeny, kteří jsou osvěcování. Tato ektenie a modlitba se používá až do velké středy (kromě sobot a nedělí).

Pátek 4. týdne večer

V pátek prostředního týdne

Na liturgii předem posvěcených Darů

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám« — na 10

Samohlasen dvakrát a 4 mučedničny dle hlasu a 4 z mineje

 Samohlasen (7. hlas)

Ášním podrobiv důstojnost duše své, stal jsem se dobytčetem.
Nemohu vzhlédnouti k tobě, Nejvyššímu, jen dolů k zemi zrak
svůj skláním. Leč jako celník se modlím, Kriste, volaje k tobě:
„Bože, očistiž a spasiž mne!“ (Dvakrát)

Dále mučedničny dle hlasu a stichiry z mineje

»Sláva...«

Zádušní stichira od Jana Damašského

»I nyní...«

První bohorodičen panujícího hlasu (tj. dogmatik z předešlé neděle)

Vchod. Světlo tiché.

1. prokimen (4. hlas) (žalm 79,2):

Slyš, pastýři Izraele, jenž vodíš Josefa **I** jako svou ovečku!

Verš: Jenž trůníš na cherubínech, projev se!

1. paremije

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy Stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Gen 12,1–7

2. prokimen (4. hlas) (žalm 80,2 a 3):

Radujte se z Boha, **I** pomocníka našeho.

Verš: Prozpívajte žalmy a přidejte tympány!

(Verš: *Praví Hospodin*: V soužení jsi mne volal, a já jsem tě vysvobodil!)

2. paremije

Kněz: Velemoudrost!

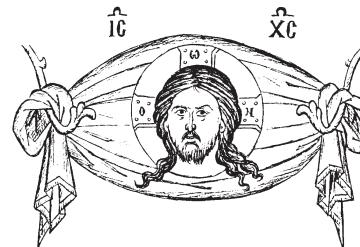
Žalmista: Čtení z knihy Přísloví.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista čte: Přisl 14,15–26

A dále se pokračuje ve službě liturgie předem posvěcených Darů.

Po zaambonové modlitbě se odnáší kříž.

4. sobota velkopostní

Zádušní liturgie

Blahoslavenství

Prokimen dle zádušního apoštola

Apoštol řadový a zádušní: Žid 6,9–12; 1. Kor 15,47–57

Alleluja zádušní

Evangelium řadové a zádušní: Mar 7,31–37; Jan 5,24–30

Ke svatému přijímání: Radujte se, spravedliví...

A dále zádušní: Blažení, jež vyvolil...

Celá bohoslužba – viz 2. sobota velkopostní – str. 6.